

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БИХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

www.revizija.gov.ba

ИЗВЈЕШТАЈ О ОБАВЉЕНОЈ ФИНАНСИЈСКОЈ РЕВИЗИЈИ

АГЕНЦИЈЕ ЗА СТАТИСТИКУ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ ЗА 2022. ГОДИНУ

Сарајево, јул 2023. године

Садржај

I	МИШЉЕЊЕ О ФИНАНСИЈСКИМ ИЗВЈЕШТАЈИМА	2
1.	МИШЉЕЊЕ О ФИНАНСИЈСКИМ ИЗВЈЕШТАЈИМА	2
2.	МИШЉЕЊЕ О УСКЛАЂЕНОСТИ	4
II	ИЗВЈЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ	6
1.	ПРЕДМЕТ И ЦИЉ РЕВИЗИЈЕ	6
2.	КРИТЕРИЈУМИ КОРИШТЕНИ У РЕВИЗИЈИ	6
3.	ОЦЈЕНА РЕАЛИЗАЦИЈЕ ПРЕПОРУКА ИЗ ПРЕТХОДНИХ ИЗВЈЕШТАЈА	7
4.	ПРЕПОРУКЕ ЗА 2022. ГОДИНУ (РЕЗИМЕ)	9
5.	ОРГАНИЗАЦИЈА И РУКОВОЂЕЊЕ	10
6.	СИСТЕМ ИНТЕРНИХ КОНТРОЛА	12
7.	БУЏЕТ АГЕНЦИЈЕ ЗА 2022. ГОДИНУ	14
8.	ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈИ	14
8.1.	Преглед расхода и издатака из буџета	15
8.1.1.	Путни трошкови	15
8.1.2.	Издаци за употребу возила	16
8.1.3.	Вишегодишња капитална улагања	17
8.2.	Преглед прихода и примитака	18
8.3.	Биланс стања	18
8.3.1.	Потраживања од Владе Брчко дистрикта	18
9.	ЗАПОШЉАВАЊЕ И СТАТУС ЗАПОСЛЕНИХ (АНГАЖОВАНИХ) ЛИЦА	19
9.1.	Пензионисање запослених	19
9.2.	Распоређивање запослених	19
9.3.	Уговори о дјелу	20
10.	ЈАВНЕ НАБАВКЕ	21
10.1.	Набавка компјутерске опреме	21
10.2.	Набавка путничког моторног возила	23
10.3.	Набавка штампања материјала	24
10.4.	Набавка лиценци за статистички софтвер	24
10.5.	Набавка услуга сервисирања возила	25
10.6.	Набавка софтвера и консултантских услуга (ФУК)	26
10.7.	Реализација уговора	26
11.	ОСТАЛО	27
11.1.	Судски спорови	27
12.	КОМЕНТАРИ НА НАЦРТ ИЗВЈЕШТАЈА	28
ПРИЛОЗИ		28

I МИШЉЕЊЕ О ФИНАНСИЈСКИМ ИЗВЈЕШТАЈИМА

1. МИШЉЕЊЕ О ФИНАНСИЈСКИМ ИЗВЈЕШТАЈИМА

Мишљење

Извршили смо ревизију финансијских извјештаја **Агенције за статистику Босне и Херцеговине** (у даљем тексту: Агенција) који обухватају: биланс стања на 31.12.2022. године, преглед прихода, примитака и финансирања по економским категоријама, преглед расхода и издатака из буџета, по економским категоријама, посебне податке о платама и броју запослених, преглед динамике запошљавања, преглед сталних средстава у облику ствари и права, преглед капиталних улагања, преглед дознака из текуће резерве буџета, за годину која завршава на тај дан и анализу извршења буџета – текстуални дио, укључујући и резиме значајних рачуноводствених политика.

Према нашем мишљењу, финансијски извјештаји Агенције приказују истинито и фер, у свим материјалним аспектима, финансијско стање имовине, обавеза и извора средстава на 31.12.2022. године и извршење буџета за годину која се завршава на наведени датум, у складу са прихваћеним оквиром финансијског извјештавања.

Основ за мишљење

Ревизију смо обавили у складу са Законом о ревизији институција Босне и Херцеговине и Међународним стандардима врховних ревизионих институција (ИССАИ)¹. Наше одговорности према тим стандардима су детаљније описане у параграфу *Одговорности ревизора за ревизију финансијских извјештаја*.

Независни смо од Агенције у складу са етичким захтјевима који су релевантни за нашу ревизију и испунили смо остале етичке одговорности у складу са тим захтјевима.

Вјерујемо да су ревизиони докази које смо прибавили довољни и одговарајући да обезбиједе основ за наше мишљење.

Одговорности руководства за финансијске извјештаје

Руководство Агенције је одговорно за израду и фер презентацију финансијских извјештаја у складу са прихваћеним оквиром финансијског извјештавања на нивоу институција Босне и Херцеговине тј. Законом о финансирању институција БиХ, Правилником о финансијском извјештавању институција БиХ и Правилником о рачуноводству са рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ. Ова одговорност подразумијева и креирање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и презентацију финансијских

¹ Међународни стандарди врховних ревизионих институција (ISSAI) дио су Оквир професионалних објава Међународне организације врховних ревизионих институција – IFPP оквира (INTOSAI Framework of Professional Pronouncements), који чине три нивоа објава: INTOSAI принципи (INTOSAI-P), међународни стандарди врховних ревизионих институција (ISSAI) и INTOSAI смјернице (GUID).

извјештаја који не садрже материјално значајне погрешне исказе услјед преваре или грешке, одговарајућа објелодањивања релевантних информација у напоменама уз финансијске извјештаје, као и одабир и примјену одговарајућих рачуноводствених политика и рачуноводствених процјена, које су разумне у датим околностима.

Одговорности ревизора за ревизију финансијских извјештаја

Наши циљеви су стећи разумно увјерење о томе да ли су финансијски извјештаји као цјелина сачињени без значајног погрешног приказивања услјед преваре или грешке и издати извјештај независног ревизора који укључује наше мишљење. Разумно увјерење је висок ниво увјерења, али није гаранција да ће ревизија обављена у складу са Међународним стандардима врховних ревизионих институција увијек открити значајно погрешно приказивање када оно постоји.

Погрешни прикази могу настати услјед преваре или грешке и сматрају се значајним ако се разумно може очекивати да, појединачно или збирно, утичу на економске одлуке корисника донијете на основу тих финансијских извјештаја.

Као саставни дио ревизије у складу са Међународним стандардима врховних ревизионих институција, стварамо професионалне процјене и одржавамо професионални скептицизам током ревизије. Ми такође:

- препознајемо и процјењујемо ризике значајног погрешног приказивања финансијских извјештаја, због преваре или грешке, обликујемо и обављамо ревизијске поступке као реакцију на те ризике и прибављамо ревизијске доказе који су довољни и примјерени да обезбиједо основ за наше мишљење. Ризик неоткривања значајног погрешног приказивања насталог услјед преваре је већи од ризика насталог услјед грешке, јер превара може укључити тајне споразуме, кривотворење, намјерно изостављање, погрешно приказивање или заобилажење интерних контрола.
- стичемо разумијевање интерних контрола релевантних за ревизију како бисмо обликовали ревизијске поступке који су примјерени у датим околностима, али не и за сврху изражавања мишљења о успјешности интерних контрола.
- оцјењујемо примјереност кориштених рачуноводствених политика и разумност рачуноводствених процјена и повезаних објава које је створило руководство.
- оцјењујемо цјелокупну презентацију, структуру и садржај финансијских извјештаја, укључујући и објаве, као и да ли финансијски извјештаји одражавају трансакције и догађаје на којима су засновани на начин којим се постиже фер презентација.

Са руководством комуницирамо у вези са, између осталих питања, планираним дјелокругом и временским распоредом ревизије и важним налазима ревизије, укључујући и оне који се односе на значајне недостатке у интерним контролама који су откривени током наше ревизије.

2. МИШЉЕЊЕ О УСКЛАЂЕНОСТИ

Мишљење

У вези са ревизијом финансијских извјештаја Агенције за 2022. годину, извршили смо и ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација са релевантним законима и другим прописима.

Према нашем мишљењу, активности, финансијске трансакције и информације Агенције за 2022. годину у складу су, у свим материјалним аспектима, са законима и другим прописима који су дефинисани као критеријуми за дату ревизију.

Основ за мишљење

Ревизију усклађености смо извршили у складу са Законом о ревизији институција Босне и Херцеговине и ИССАИ 4000 - Стандард за ревизију усклађености. Наше одговорности према тим стандардима су детаљније описане у параграфу Одговорности ревизора за ревизију усклађености.

Независни смо од Агенције у складу са етичким захтјевима који су релевантни за нашу ревизију и испунили смо остале етичке одговорности у складу са тим захтјевима.

Вјерујемо да су ревизиони докази које смо прибавили довољни и одговарајући да обезбиједо основ за наше мишљење.

Скретање пажње²

Не изражавајући резерву на мишљење о усклађености, скрећемо пажњу на следеће:

- *Правилник о унутрашњој организацији Агенције није усклађен са одредбама важећих одлука Савјета министара БиХ (тачка 5. Извјештаја);*
- *Путем уговора о дјелу се ангажују лица у континуитету током године за обављање послова систематизованих радних мјеста, као и послова који нису у опису постојећих радних мјеста, а трајног су карактера (тачка 9.3. Извјештаја);*
- *Неправилности и недостатке у појединачним поступцима јавних набавки (тачка 10. Извјештаја).*

Одговорности руководства за усклађеност

Поред одговорности за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, руководство Агенције је такође одговорно да обезбиједи да су активности, финансијске трансакције и информације у складу са прописима којима су регулисане и потврђује да је током фискалне године обезбиједило намјенско, сврсисходно и законито кориштење расположивих средстава за остваривање утврђених циљева, те економично, ефикасно и ефективно функционисање система финансијског управљања и контроле.

² Одјељак којим ревизор скреће пажњу корисницима извјештаја на питања која су презентована или објелодањена у информацијама везаним за предмет ревизије, а које су, према ревизоровој професионалној просудби, јако важне за разумијевање таквих информација од стране корисника извјештаја; у ревизионој пракси овај одјељак се назива још и 'истицање питања'.

Одговорности ревизора за ревизију усклађености

Поред одговорности да изразимо мишљење о финансијским извјештајима, наша одговорност подразумијева и изражавање мишљења о томе да ли су активности, финансијске трансакције и информације у свим материјалним аспектима, у складу са законима и другим прописима којима су регулисане. Одговорност ревизора укључује обављање процедура, како би прибавили ревизионе доказе о томе да ли се средства користе за одговарајуће намјене и да ли је пословање Агенције, према дефинисаним критеријумима, усклађено са релевантним законима и другим прописима. Процедуре подразумијевају процјену ризика од значајних неусклађености са законима и прописима који регулишу пословање субјекта ревизије. Такође, наша одговорност подразумијева и оцјену финансијског управљања, функције интерне ревизије и система интерних контрола.

Сарајево, 24.7.2023. године

ГЕНЕРАЛНИ РЕВИЗОР

Хрвоје Тврковић, с.р.

**ЗАМЈЕНИК
ГЕНЕРАЛНОГ РЕВИЗОРА**

Неџад Хајтић, с.р.

**ЗАМЈЕНИЦА
ГЕНЕРАЛНОГ РЕВИЗОРА**

Неда Мочевић, с.р.

II ИЗВЈЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ

1. ПРЕДМЕТ И ЦИЉ РЕВИЗИЈЕ

Предмет ревизије су финансијски извјештаји Агенције за 2022. годину и усклађеност активности, финансијских трансакција и информација с релевантним законима и другим прописима.

Циљ је да се изрази мишљење о томе да ли су финансијски извјештаји поуздани и да ли биланси у потпуности одражавају резултате пословања. Такође циљ ревизије је процијенити примјењује ли руководство институције законе и прописе и да ли користи средства за одговарајуће намјене, те оцијенити финансијско управљање, систем интерних контрола и функција интерне ревизије.

С обзиром на то да се ревизија обавља испитивањем на бази узорка и да постоје инхерентна ограничења у рачуноводственом систему и систему интерних контрола, поједине материјално значајне грешке могу остати неоткривене.

2. КРИТЕРИЈУМИ КОРИШТЕНИ У РЕВИЗИЈИ

Канцеларија за ревизију институција Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Канцеларија за ревизију) извршила је ревизију финансијских извјештаја и, у вези с истом, ревизију усклађености. Ревизија финансијских извјештаја и ревизија усклађености подразумијевају процес објективног прикупљања и процјењивања доказа, како би се утврдило да ли су предмети ревизије, тј. финансијски извјештаји, као и активности, финансијске трансакције и информације, усклађени са одговарајућим критеријумима који су садржани у законима и другим прописима. Критеријуми представљају упоредне параметре који се користе како би се дала оцјена предмета ревизије.

За обављање финансијске ревизије кориштени су сљедећи критеријуми:

- Закон о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2022. годину³
- Закон о финансирању институција БиХ
 - Правилник о рачуноводству са рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ
 - Правилник о финансијском извјештавању институција БиХ
 - Одлуке о привременом финансирању институција БиХ за 2022. годину
- Закон о платама и накнадама у институцијама БиХ и подзаконски акти
- Закон о порезу на доходак и Закон о доприносима (ФБиХ и РС)
- Закон о јавним набавкама и подзаконски акти
- Закон о државној служби у институцијама БиХ и подзаконски акти
- Закон о раду у институцијама БиХ и подзаконски акти
- Закон о управи и подзаконски акти
- Закон о ревизији институција БиХ
- Закон о облигационим односима (дио који се односи на уговоре о дјелу)

³ Службени гласник БиХ, број 42/22

3. ОЦЈЕНА РЕАЛИЗАЦИЈЕ ПРЕПОРУКА ИЗ ПРЕТХОДНИХ ИЗВЈЕШТАЈА

Канцеларија за ревизију је у извјештају о финансијској ревизији Агенције за 2021. годину, дала позитивно мишљење на финансијске извјештаје и позитивно мишљење на усклађеност са законима и другим прописима са скретањем пажње на ангажман лица путем уговора о дјелу дужи временски период или у континуитету током године за обављање послова систематизованих радних мјеста, као и послова који нису у опису постојећих радних мјеста, а трајног су карактера.

У Извјештају су дате препоруке у циљу отклањања уочених неправилности, недостатака и слабости. Препоруке из претходног периода чија је реализација била у току нису поновљене, али се њихова реализација континуирано прати у наредном периоду.

Утврдили смо да је Агенција у 2022. години од укупно 13 претходно датих препорука, реализовала четири, пет није реализовала, реализација једне препоруке је у току, док три препоруке нисмо могли оцијенити.

У наредној табели (Табела 1.) приказан је преглед оцјене реализације претходно датих препорука.

Табела 1. Детаљан преглед оцјене реализације претходно датих препорука

Бр. преп.	Препоруке из извјештаја за 2021. годину	Оцјена реализације у 2022. години	Статус
1.	Препоручујемо Агенцији да унаприједи начин извјештавања о обављеним активностима годишњег пописа сталних средстава и утврђеног чињеничног стања од стране комисије.	Унапријеђен је начин извјештавања о обављеним активностима пописа сталних средстава.	✓
2.	Агенција је дужна приликом помјерања запослених у виши унутрашњи платни разред досљедно примијенити одредбе Методологије за распоређивање запосленог унутар платног разреда.	Агенција је извршила корекцију Рјешења о разврставању радног мјеста у унутрашњи платни разред запосленог на које се препорука односила.	✓
3.	Агенција је дужна успоставити одговарајуће контролне активности у процесу кориштења возила и на тај начин обезбиједи да се евидентирање обавеза врши на основу одобрења за стварање обавеза.	Агенција је унаприједила контролне активности одобравања и евидентирања обавеза у процесу кориштења службених возила.	✓
4.	Уплате средстава након настанка штетних догађаја се требају, у свим случајевима, реализовати путем Јединственог рачун трезора БиХ, поштујући бруто принцип евидентирања пословних промјена.	У току 2022. године није било активације и наплате каско осигурања због штетних догађаја на службеним возилима Агенције тако да не можемо оцијенити реализацију препоруке.	II
5.	Агенција треба приликом припреме за расписивања јавног огласа за пријем државних службеника провјерити и документовати испуњеност услова за примјену релевантних одредби Закона о	Није било запошљавања државних службеника у 2022. години тако да нисмо могли оцијенити реализацију препоруке.	II

Табела 1. Детаљан преглед оцјене реализације претходно датих препорука

	државној служби у институцијама БиХ, како би се, сходно карактеристикама упражњених позиција за које се расписује јавни оглас, у комуникацији са Агенцијом за државну службу БиХ, одабрао одговарајући поступак за пријем државних службеника сходно закону и подзаконским актима.		
Бр. преп.	Препоруке из извјештаја за 2021. годину	Оцјена реализације у 2022. години	Статус
6.	Агенција је дужна да успостави рад у институцији на начин да запослени обављају послове у складу са рјешењем/уговором о раду, како је предвиђено Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста.	У Агенцији још увијек има одређени број запослених које имају рјешење за једно радно мјесто, а стварно обављају послове другог радног мјеста у другој организационој јединици.	✗
7.	Потребно је да Агенција обезбједи услове да се послови трајног карактера обављају у складу са законским прописима који регулишу процес запошљавања.	Констатовали смо да је и даље присутан ангажман лица по основу уговора о дјелу за обављање послова систематизованих радних мјеста, као и послова који нису у опису постојећих радних мјеста а трајног су карактера.	✗
8.	Приликом набавке опреме, потребно је преиспитати оправданост везивања рокова испоруке за наруџбеницу.	И даље имамо случајеве да се рокови испоруке опреме вежу за наруџбеницу.	✗
Бр. преп.	Препоруке из претходних извјештаја ⁴	Оцјена реализације у 2022. години	Статус
5/2019	Потребно је да Агенција реализује планиране активности које се тичу пројекта, пројект финансијски оконча и затвори, а неутрошена средства стави на располагање у буџет институција БиХ.	Агенција је 2021. године упутила Вијећу министара БиХ, информацију о завршеном вишегодишњем пројекту „Попис становништва, домаћинстава и станова у БиХ 2013. године“, али иста није усвојена у 2022. години тако да пројект још увијек није затворен.	✗
1/2020	Неопходно је да Агенција што прије оконча активности на сачињавању новог приједлога о унутрашњој организацији и исти упуту у даљу процедуру.	Агенција је у току 2022. године усаглашавала описе радних мјеста са примједбама Комисије за анализу радних мјеста при Министарству правде БиХ, али активности око сачињавања новог правилника о унутрашњој организацији још увијек нису окончане.	●
3/2020	Агенција треба да обезбједи уредну и ажурну документацију на основу које је	Агенција није употпуности обезбједила уредну и ажурну документацију на основу које је	✗

⁴ Sve preporuke date u izvještajima o obavljenoj finansijskoj reviziji prethodnih godina čija je realizacija bila u toku ili nisu ocijenjene u izvještaju za 2021. godinu

Табела 1. Детаљан преглед оцјене реализације претходно датих препорука

	могуће да се потврди да је кориштење возила настало у пословне сврхе.	могуће потврдити да је кориштење возила настало у пословне сврхе.	
7/2020	Приликом набавке опреме неуобичајених карактеристика, потребно је да Агенција образложи потребе и разлоге због којих је неопходно да се изврши набавка опреме са таквим карактеристикама.	Приликом набавке компјутерске опреме нису тражене неуобичајене карактеристике односно високе перформансе исте.	✓
Бр. преп.	Препоруке из претходних извјештаја⁵	Оцјена реализације у 2022. години	Статус
9/2020	Приликом будућих набавки по критеријуму економски најповољније понуде Агенција треба да размотри оправданост кориштења подкритеријума „рок плаћања“, а уколико је исти утврђен, неопходно је да се приликом плаћања о истом води рачуна.	Није било набавки по критеријуму економски најповољније понуде тако да није било могуће оцијенити реализацију препоруке.	II

За означавање статуса препорука у погледу њихове реализације кориштени су сљедећи симболи: ✓ реализоване препоруке, ● препоруке чија је реализација у току, ✗ нереализоване препоруке, II препоруке које нису могле бити оцијењене у ревидираном периоду.

Препоруке чија је реализација у току ће бити предметом даљег праћења до тренутка док се не реализују у потпуности или до оног тренутка када ревизор, узимајући у обзир разуман протекли рок, процијени да ове препоруке нису реализоване. Сходно томе, у овом извјештају нису дате нове препоруке за ревидиране процесе на које се такве препоруке односе, али је за ове процесе дат опис стања и проведених активности. Препоруке које нису могле бити оцијењене у овом циклусу ревизије ће бити оцијењене кад се за то стекну услови.

4. ПРЕПОРУКЕ ЗА 2022. ГОДИНУ (РЕЗИМЕ)

Извјештајем о обављеној ревизији за 2022. годину обухваћено је 16 препорука. Од наведеног броја, 15 препорука је дато због утврђених неусклађености активности, финансијских трансакција и информација с релевантним законима и другим прописима. Једна препорука се односи и на финансијске извјештаје и на усклађеност.

Од укупног броја датих препорука, пет препорука се односи на неправилности, недостатке и слабости идентификоване у претходним извјештајима, које нису отклоњене у 2022. години, те су, сходно томе, такве препоруке поновљене у овом извјештају.

У табели која слиједи (Табела 2.) приказани су подаци о датим препорукама за 2022. годину (сегмент ревизије, предмет ревизије и статус), а препоруке су детаљно презентирани по процесима у извјештају.

⁵ Све препоруке дате у извјештајима о обављеној финансијској ревизији претходних година чија је реализација била у току или нису оцијењене у извјештају за 2021. годину

Табела 2. Препоруке за 2022. годину

Бр. преп.	Тачка извјештаја	Ревидирани процес (наслов)	Предмет ревизије		Статус препоруке ⁶	
			Финансијски извјештаји	Усклађеност	Нова препорука	Поновљена препорука
1.	6.	Систем интерних контрола		●	●	
2.	6.	Систем интерних контрола		●	●	
3.	8.1.1.	Путни трошкови	●	●	●	
4.	8.1.2.	Издаци за употребу возила		●		●
5.	8.1.3.	Вишегодишња капитална улагања		●		●
6.	9.1.	Пензионисање запослених		●	●	
7.	9.2.	Распоређивање запослених		●		●
8.	9.3.	Уговори о дјелу		●		●
9.	10.1.	Набавка компјутерске опреме		●	●	
10.				●		●
11.	10.2.	Набавка путничког моторног возила		●	●	
12.	10.3.	Набавка штампања материјала		●	●	
13.	10.4.	Набавка лиценци за статистички софтвер		●	●	
14.	10.5.	Набавка услуга сервисирања возила		●	●	
15.	10.6.	Набавка лиценци и консултантских услуга (ФУК)		●	●	
16.	10.7.	Реализација уговора		●	●	

5. ОРГАНИЗАЦИЈА И РУКОВОЂЕЊЕ

У складу са Законом о статистици Босне и Херцеговине⁷, Агенција је орган надлежан за обраду, дистрибуцију и утврђивање статистичких података Босне и Херцеговине. Агенција врши међународно представљање по питању статистике и сарађује са донаторима, прикупља, обрађује и дистрибуира статистичке податке Босне и Херцеговине у складу са међународно прихваћеним стандардима на основу података које достављају ентитетски

⁶ Статус подразумијева нову или поновљену препоруку. Нереализоване препоруке из претходног периода су, након утврђеног чињеничног стања, поновљене.

⁷ Службени гласник БиХ, број: 26/04 и 42/04

заводи и података које непосредно прикупи Агенција, подстиче сарадњу између ентитетских завода итд.

Унутрашња организација и начин рада Агенције утврђени су Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији из 2008. године. Организациона структура обухвата осам сектора, једно одјељење и подружницу Брчко дистрикт. Правилником су систематизована радна мјеста за 192 извршиоца, а са 31.12.2022. године је било запослено 104 лица. Три радна мјеста помоћника директорице нису попуњена.

Институције Босне и Херцеговине су биле у обавези да до краја априла 2014. године ускладе правилнике о унутрашњој организацији са одредбама Одлуке о начелима за утврђивање унутрашње организације органа управе Босне и Херцеговине⁸ и Одлуке о разврставању радних мјеста и критеријумима за опис послова радних мјеста у институцијама Босне и Херцеговине⁹.

Агенција, предвођена претходним руководством, је била припремила приједлог новог Нацрта правилника о унутрашњој организацији и систематизацији, у октобру 2019. године, али исти није био предметом разматрања Вијећа министара БиХ. Након тога је руководство Агенције именовано 2021. години започело активности на сачињавању новог приједлога систематизације.

Агенција је добила два негативна мишљења од Комисије за анализу радних мјеста при Министарству правде БиХ на достављени материјал, у октобру 2021. године и новембру 2022. године. Међутим, извршене су корекције приједлога описа радних мјеста у складу са примједбама из претходна два акта. Комисија за анализу радних мјеста је у свом обавјештењу од 14.12.2022. године навела да званично не издају треће мишљење, али су ипак констатовали да су описи послова правилно сачињени. Агенција је приступила изради новог правилника о унутрашњој организацији, али активности, у периоду обављања завршне ревизије, нису окончане. Анализирајући динамику активности на изради новог правилника о унутрашњој организацији Агенције можемо констатовати да се иста одвија веома споро.

По питању усклађивања правилника о унутрашњој организацији Агенције са одлукама Вијећа министара БиХ дали смо препоруку у претходном периоду (препука бр. 1/2020 у Табели 1) те смо оцијенили да Агенција предузима активности које су претходно презентирале што ће бити предметом даљег праћења до окончања имплементације.

Агенцијом руководи директорица, с тим да директорица Агенције има двоје замјеника. Руководство је именовано на мандатни период од четири године, почев од 25.3.2021. године¹⁰.

Законом о статистици БиХ је основан Савјет за статистику БиХ. Исто даје мишљење у вези са припремом и реализацијом Програма, функционисањем и даљим развојем статистике Босне и Херцеговине. По службеној дужности, Савјет за статистику БиХ сачињавају директор Агенције и његови замјеници, директори ентитетских завода, руководиоца

⁸ Службени гласник БиХ, број 30/13

⁹ Службени гласник БиХ, број 30/13, 67/15 и 51/18

¹⁰ Службени гласник БиХ, број: 22/21

подружнице Брчко дистрикта, гувернер Централне банке БиХ (односно његов представник)¹¹ и министар финансија и трезора БиХ (односно његов представник)¹². Савјет такође сачињавају три члана из реда давалаца и корисника података који су признати радници у областима статистике, економских наука односно бизниса. Ова три члана именује Савјет министара БиХ на приједлог министра цивилних послова на период од највише четири године.

Претходним члановима Савјета за статистику БиХ из реда давалаца и корисника података је, крајем 2020. године, истекао период на који су именовани, тако да Савјет за статистику БиХ од тада функционише без три члана. Агенција је више пута упућивала захтјеве¹³ надлежним институцијама за именовање чланова Савјета за статистику БиХ, али према расположивим информацијама у вријеме обављања завршне ревизије није било именовања нових чланова. У току 2022. године су одржане двије сједнице Савјета за статистику БиХ.

6. СИСТЕМ ИНТЕРНИХ КОНТРОЛА

Агенција је одговорна за креирање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и презентацију финансијских извјештаја и усклађеност пословања са законима и другим прописима.

Финансијско управљање и контрола:

Агенција је сачинила основне документе потребне за успостављање система финансијског управљања и контроле, поступајући у складу са Законом о финансирању институција БиХ¹⁴, Приручником за финансијско управљање и контролу и важећим Смјерницама за провођење процеса управљања ризицима у институцијама БиХ. Агенција је доставила Централној хармонизацијској јединици Министарства финансија и трезора БиХ, Годишњи извјештај о систему финансијског управљања и контроле за 2022. годину.

Функционисање система интерних контрола:

Поступцима ревизије уочили смо слабости у функционисању интерних контрола у Агенцији које се односе на:

Раздвајање дужности приликом уноса у ИСФУ¹⁵ систем и одобравања финансијских трансакција није обезбијеђено на адекватан начин обзиром да унос и одобравање фактура за плаћање које се везују за закључене уговоре/оквирне споразуме врши иста запосленица у Агенцији. Наведена пракса није у складу са Правилником о интерним процедурама стварања и реализације обавеза у Агенцији из 2020. године којим су утврђени поступци, процедуре и одговорна лица за пријаву, унос и одобравање обавеза Агенције путем ИСФУ система. Последица оваквог поступања је изостанак контролне активности и могућност настанка грешке.

¹¹ Представник Централне банке Босне и Херцеговине је именован 30.4.2021. године

¹² Представник Министарства финансија и трезора Босне и Херцеговине је именован 06.10.2021. године

¹³ У фебруару и септембру 2021. године и марту 2023. године

¹⁴ Службени гласник БиХ, број 61/04, 49/09, 42/12, 87/12, 32/13 и 38/22

¹⁵ Информациони систем финансијског управљања

ПРЕПОРУКА 1

Агенција је дужна, у свим случајевима, обезбиједити раздвајање дужности приликом уноса и одобравања фактура за плаћање у ИСФУ систему.

Ревизијом издатака за стручно образовање (11.122 КМ¹⁶) уочено је да се услуге одређеним дијелом односе на плаћање котизације и осталих трошкова везаних за семинаре у организацији приватних специјализованих фирми из Босне и Херцеговине који су одржани изван земље (Србија, Хрватска)¹⁷. Котизације су се углавном плаћале из средстава „Остале донације“, али и из буџетских средстава. Теме које се обрађују на тим семинарима често се везују за домаће законодавство. Семинари на исте или сличне теме, на којима запослени Агенције могу учествовати, се организују и у Босни и Херцеговини.

ПРЕПОРУКА 2

Агенција треба да унаприједи интерне контроле у погледу реализације издатака за стручно образовање на начин да се приликом одабира семинара на којима ће присуствовати запослени Агенције преферирају локације у земљи у циљу рационализације издатака по наведеном основу.

У тестираном узорку рачуна евидентираних на услугама штампања финансираних из „Осталих донација“ смо констатовали да су обухваћени издаци промотивног материјала са принтаним логом Агенције у износу од 8.545 КМ. За набавку промотивног материјала није предвиђен посебан konto у контном плану, а ова врста издатака није обухваћена ни Правилником Вијећа министара БиХ о кориштењу средстава за репрезентацију¹⁸. Предметним правилником се под појмом репрезентације подразумева право на кориштење средстава за угоститељске услуге, а не помињу се промотивни материјал или поклони за којим институција може имати потребу у вршењу послова из своје надлежности. Сходно томе јавља се потреба да се уреди питање евидентирања издатака за промотивни материјал, у циљу постизања веће транспарентности у процесу извјештавања о реализацији буџета. Прилагођавања постојећег контног оквира је у надлежности Министарства финансија и трезора БиХ. Поред споменутог промотивног материјала, Агенција је набављала и поклоне за посјете делегацијама у износу од 5.414 КМ које је књижила на konto протоколарни трошкови у складу са мишљењем Министарства финансија и трезора БиХ¹⁹.

¹⁶ Издаци за услуге стручног образовања финансирани из непосредне потрошње износе 1.525 КМ, а из средстава „Остале донације“ износе 9.597 КМ

¹⁷ На основу интерног прегледа Агенције можемо констатовати да су укупни трошкови, укључујући превоз, смјештај, дневнице и котизацију, за учешће на семинарима у организацији једне фирме износили 11.841 КМ.

¹⁸ Службени гласник БиХ, број 26/14, 78/15, 53/17, 62/17, 1/21 и 63/21

¹⁹ У мишљењу Министарства финансија и трезора БиХ од 10.1.2022. године стоји: „Уважавајући чињеницу да трошкови даровања пословних партнера нису споменути наведеним Правилником те да постоје фиксна буџетска ограничења средстава репрезентације, до доношења одговарајућег акта по питању регулисања дарова и поклона, мишљења смо да би расходе за дарове приликом посјете вашег руководства статистикама земаља у окружењу требали евидентирати на konto 613996-Протоколарни трошкови.“ Мишљење је прибављено на упит Агенције везано за дилеме око књижења поклона.

7. БУЏЕТ АГЕНЦИЈЕ ЗА 2022. ГОДИНУ

Законом о буџету институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2022. годину, Агенцији су одобрена средства у укупном износу од 5.188.000 КМ (текући издаци 4.968.000 КМ, капитални издаци 20.000 КМ и донација Владе Брчко дистрикта у износу од 200.000 КМ). Агенција располаже средствима Владе Брчко дистрикта тек када иста буду уплаћена. Буџетом је одобрено 117 запослених, а на 31.12.2022. године у Агенцији је било 104²⁰ запослених лица. Просјечан број запослених у 2022. години за које су исплаћене бруто плате у Агенцији био је 105.

Агенција је своје активности до усвајања буџета за 2022. годину финансирала на основу одлука о привременом финансирању за прва два тромјесечја.

Током године извршена су усклађивања буџета која се односе на следеће:

- неутрошена пренесена средства за вишегодишњи капитални пројект у укупном износу од 117.573 КМ
- неутрошена средства новчаних донација пренесене из претходног периода у износу од 785.927 КМ
- новчане донације уплаћене у току године у износу од 222.867 КМ²¹
- остварени примитак од продаје службеног возила у износу од 11.588 КМ
- одобрена средства из текуће резерве у износу од 50.000 КМ²².

Према наведеном, Агенција је у 2022. години располагала са средствима у укупном износу од 6.375.955 КМ, а укупно је реализовано 5.257.467 КМ.

Агенција је извршила реструктурисања расхода буџета које је одобрило Министарство финансија и трезора БиХ²³. Реструктурисање расхода је извршено у укупном износу од 58.412 КМ с тим да су повећане уговорене и друге посебне услуге за 30.000 КМ и набавка опреме за 28.412 КМ, а смањене бруто плате и накнаде за 58.412 КМ. Обзиром да је Агенција планирала средства за 117 запослених (овим бројем је обухваћено и троје запослених који одсуствују из државне службе по основу именовања на јавне функције или користе одобрено неплаћено одсуство), на позицији плата и накнада је обезбијеђен одређени вишак средстава који је путем реструктурисања пренесен за уговорене и друге посебне услуге (уговори о дјелу и протоколарни трошкови) и за набавку опреме јер нису била довољна средства која је Агенција остварила продајом службеног возила.

8. ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈИ

Агенција је сачинила Годишњи финансијски извјештај за 2022. годину и доставила га надлежним органима и институцијама у складу са важећим прописима и у утврђеном року. Корекција дијела Годишњег финансијског извјештаја је извршена 13.4.2023. године.

²⁰ У Прегледу динамике запошљавања Образац 4/1. финансијских извјештаја приказан је број од 107 запослених, у који су укључени и запослени који користе неплаћено одсуство и одсуство из државне службе.

²¹ Поред наведеног износа, у току 2022. године је Влада Брчко дистрикта уплатила 200.000 КМ у складу са Споразумом о преузимању послова, опреме, финансијских средстава и запослених Бироа за статистику Брчко дистрикта БиХ од 22.12.2005. године (Службени гласник БиХ, број 10/06) и анексом Споразума од 25.4.2018. године, између Агенције и Владе Брчко дистрикта БиХ. Износ се планира законом о буџету.

²² Одлука Вијећа министара БиХ о одобравању средстава текуће резерве за исплату једнократне новчане помоћи запосленим у институцијама Босне и Херцеговине (Службени гласник БиХ, број 4/23)

²³ Одлука број: 05-16-2-7348-2/22 од 10.11.2022. године

8.1. Преглед расхода и издатака из буџета

У прегледу расхода и издатака по економским категоријама-збирно, у периоду од 1.1. до 31.12.2022. године, укупно остварени расходи исказани су у износу од 5.257.467 КМ, што је за 1.118.488 КМ мање у односу на расположива средства (кориговани буџет) за 2022. годину.

Вриједносно значајни расходи из буџета за непосредну потрошњу односе се на: бруто плате (3.520.184 КМ), накнаде запослених (471.205 КМ), путни трошкови (89.108 КМ), издаци за енергију и комуналне услуге (74.089 КМ), унајмљивање имовине и опреме (212.509 КМ)²⁴ и уговорене и друге посебне услуге (119.844 КМ).

Остали значајни расходи односе се на програме који се реализују из новчаних донација-трансфера из иностранства и трансфера од нижих нивоа власти (573.756 КМ)²⁵.

Преглед расхода и издатака из буџета приказан је у Табели I у прилогу Извјештаја.

У даљем тексту наводимо налазе ревизије, и стање по процесима, за које су дате препоруке у ранијем периоду, чија реализација је у току.

8.1.1. Путни трошкови

Укупно остварени путни трошкови са 31.12.2022. године износе 89.108 КМ. КМ, од чега се на путне трошкове у земљи односи 18.944 КМ, а путне трошкове у иностранству 70.164 КМ. Службена путовања су се углавном односила на учешће на међународним и регионалним састанцима и конференцијама, студијским посјетама, стручним семинарима из области статистике, финансија, јавних набавки итд.

Увидом у тестиране путне налоге смо уочили да су двојица запослених Агенције били на службеном путовању у Индонезији у сврху присуствовања на међународној конференцији за обраду података²⁶ у периоду од 4.11. до 12.11.2022. године с тим да им је одобрено продужење боравка осам дана после присуствовања конференцији уз кориштење годишњег одмора (до 20.11.2022. године). Увидом у фактуру за набавку авио карта констатовали смо да је приказан планирани одлазак 5.11.2022., и планирани повратак 13.11.2022. године што је неусаглашено са електронским картама које су приложене приликом правдања путних налога²⁷. Истичемо да је сам службени пут започео значајно раније од планираног (резервисаног) авио превоза из земље поласка (Србија) на планирану крајњу дестинацију. Дневнице за службени пут и остали трошкови су

²⁴ Укупно остварени издаци за унајмљивање простора и зграда износе 212.315 КМ и исти обухватају издатке за закуп у улици Ферхација за смјештај дијела запослених Агенције укупне површине од 945 м². Плаћа се мјесечна накнада у износу од 17.690 КМ закуподавцу на основу потписаног уговора од 30.4.2015. године и неколико анекса уговора. Уговор важи до 1.12.2022. године.

²⁵ Реализација расхода финансираних из Осталих донација у износу од 311.174 КМ, из донација Владе Брчко дистрикт у износу од 259.310 КМ и из програма Анкета о образовању одраслих у износу од 3.272 КМ.

²⁶ 7th International Conference on Big Data and Data Science

²⁷ У електронским картама приложеним уз путне налоге стоји вријеме поласка 5.11.2022., а вријеме повратка 20.11.2022. године.

обрачунати за период трајања службеног пута²⁸ с тим да извјештај са службеног пута није детаљан нити садржи све информације о завршетку службеног пута. Укупни путни трошкови предметног службеног пута за двоје запослених износили су 14.067 КМ.

Упућивање на службени пут запослених и омогућавање истим дужи боравак од предвиђеног за планиране активности (комбиновање службеног пута са приватном посјетом), као и одобравање службеног путовања без узимања у обзир укупних трошкова и трајање службеног путовања у поређењу са ефектима унапређења пословања Агенције, није уобичајена пракса у институцијама БиХ и може за посљедицу имати нерационално управљање јавним средствима.

ПРЕПОРУКА 3

Агенција треба рационално да приступи одобравању службених путовања уз претходну анализу трошковне оправданости и користи за остваривање циљева пословања институције.

8.1.2. Издаци за употребу возила

Укупни издаци за употребу службених возила у 2022. години износе 38.201 КМ и мањи су у односу на претходну годину за 11.593 КМ. Значајни издаци се односе на издатке за гориво (27.187 КМ), материјал и услуге за одржавање возила (4.389 КМ) и ауто гуме (3.104 КМ).

Према Правилнику Вијећа министара БиХ о условима набавке и начину кориштења службених возила у институцијама Босне и Херцеговине²⁹, Агенција располаже са четири службена возила. Крајем 2022. године је једно службено возило продато, а набављено је ново возило. Располагање службеним возилима у Агенцији регулисано је интерним Правилником о условима набавке и начину кориштења службених возила из 2014. године и његовим измјенама из 2020. и 2022. године. Право на кориштење службеног возила остварују директорица и замјеници директорице. У поступку ревизије је констатовано да Агенција није донијела одговарајуће одлуке о праву на кориштење службених возила континуирано током 24 сата дневно. Службеним возилима којима располажу замјеници директорице Агенције управљају возачи који су ангажовани путем уговора о дјелу.

Анализом путних налога за употребу службених возила смо утврдили да се за исте релације исказују различите километраже, које у појединим случајевима значајно одступају од уобичајене километраже приказане на интернет страницама на основу којих може да се изврши провјера података. Констатовали смо случајеве кориштења возила викендом и да за једно возило у путном налогу за август и септембар 2022. године није попуњена ни једна колона евиденције утрошка горива (иако је било точења горива). Постоје случајеви плаћања путарина за возила путем ТАГ³⁰ уређаја, а да у налогу није евидентирано кориштење тог возила на наведени датум, као и случајеви да је у путном налогу наведена локо вожња, а кориштен је ТАГ уређај за плаћање путарине.

²⁸ За период од 4.11.2022. до 12.11.2022. године

²⁹ Службени гласник БиХ, број 26/14, 81/14, 78/15, 42/17, 53/17, 34/18, 5/19, 81/19, 54/20 и 80/20

³⁰ Електронско плаћање путарине (бесконтактна електронска наплата)

Такође, анализом тестираних путних налога за службена возила и података из књиге путних налога за службена путовања у 2022. години смо констатовали случајеве одлазака на седмичној основи, једног именованог лица, до мјеста у БиХ које не представља његово мјесто пребивалишта. У наведеним случајевима се не издају путни налози за службени пут иако је мјесто удаљено преко 50 км³¹ од мјеста рада тако да не можемо да потврдимо да се ради о званичним пословним активностима Агенције. Истичемо да се права запослених у институцијама БиХ на накнаду за превоз на посао и превоз са посла, као и трошкове смјештаја и накнаду за одвојени живот, везују за удаљеност и релације мјесто рада - мјесто пребивалишта. Руководство Агенције образлаже да наведено лице у конкретном случају путује у мјесто боравишта (с тим да наведено није документовано), да је удаљеност мјеста пребивалишта и мјеста боравишта приближно удаљено од мјеста рада и да се у току седмице једном иде у мјесто пребивалишта или у мјесто наведеног боравишта. Такође, поред тога у одређеном броју случајева подаци исказани у евиденцијама о кориштењу возила (одласци и доласци до мјеста пребивалишта) не одговарају евиденцијама о присуству на послу у периоду када је приказан одлазак до мјеста пребивалишта.

ПРЕПОРУКА 4

Агенција је дужна досљедно примјењивати Правилник о условима набавке и начину кориштења службених возила у институцијама Босне и Херцеговине у циљу обезбјеђења пуне транспарентности и намјенског кориштења службених возила.

8.1.3. Вишегодишња капитална улагања

Средства за реализацију вишегодишњег капиталног улагања из претходне године су пренесена у износу од 117.573 КМ. Агенција је, након прибављања мишљења од Министарства финансија и трезора БиХ и Канцеларије за законодавство БиХ, у јулу 2021. године упутила Вијећу министара БиХ, информацију о завршеном вишегодишњем пројекту „Попис становништва, домаћинстава и станова у Босни и Херцеговини 2013. године“, са приједлогом за затварање пројекта и кориштењу преосталих неутрошених средства за финансирање институција БиХ. На 57. сједници Вијећа министара БиХ одржаној 9.11.2022. године је разматрана предметна информација. Међутим, нису усвојени предложени закључци. Неутрошена средства су пренесена у 2023. годину. У периоду обављања завршне ревизије (април 2023. године) није било даљих активности на формалном затварању окончаног вишегодишњег пројекта.

³¹ У члану 2. Став 2. Одлуке о начину и поступку остваривања права запослених у институцијама БиХ на накнаду за службено путовање стоји: „Под службеним путовањем на територији Босне и Херцеговине подразумијева се путовање на које се запослени у институцији Босне и Херцеговине упућује ради извршења службеног задатка изван мјеста рада, под условом да је мјесто на које се запослени у институцији Босне и Херцеговине упућује удаљено од мјеста рада више од 50 км.

ПРЕПОРУКА 5

Агенција треба да настави активности на затварању окончаног вишегодишњег пројекта.

8.2. Преглед прихода и примитака

Укупно остварени приходи и примици по економским категоријама у периоду од 1.1. до 31.12.2022. године, исказани су у износу од 437.451 КМ, што је за 237.451 КМ више у односу на приходе и примитке планиране за 2022. годину.

Значајни приходи односе се на: уплате донаторских средстава из иностранства (222.867 КМ³²), примљене трансфере од Брчко дистрикта БиХ (200.000 КМ) и примитке од продаје сталних средстава (11.588 КМ).

Преглед прихода и примитака приказан је у Табели III у прилогу Извјештаја.

8.3. Биланс стања

У билансу стања на 31.12.2022. године исказана су укупна средства у износу од 531.799 КМ. Укупне обавезе са изворима средстава исказане су у износу од 1.292.417 КМ.

Значајне ставке биланса стања односе се на потраживања од органа (94.237 КМ), неотписану вриједност сталних средстава (434.193 КМ), обавезе према добављачима (263.831 КМ), обавезе према физичким лицима (38.562 КМ), обавезе према запосленима (436.161 КМ), разграничени расходи (20.000 КМ) и разграничени приходи (94.237 КМ).

Биланс стања приказан је у Табели II у прилогу Извјештаја.

8.3.1. Потраживања од Владе Брчко дистрикта

Потраживања од органа у износу од 94.237 КМ се односе на евидентирана потраживања Агенције од Владе Брчко дистрикта по основу Споразума о преузимању послова, опреме, финансијских средстава и запослених Бироа за статистику Брчко дистрикта БиХ од 22.12.2005. године³³ и Анекса Споразума од 25.4.2018. године. У члану 5. Споразума стоји да се Влада Брчко дистрикта обавезује да ће, са циљем даљег провођења статистичких активности од кључног интереса за Брчко дистрикт, а које ће проводити Агенција у 2018. години и наредним годинама, извршити уплату средстава у износу од 200.000 КМ годишње. Наиме, Влада Брчко дистрикта је у 2021. години уплатила само дио износа, а разлику од 94.237 КМ је Агенција евидентирала као потраживање. Агенција је 17.3.2022. године, упутила ургенцију за уплату разлике између планираних и уплаћених средстава за 2021. годину, међутим Влада Брчко дистрикта до периода обављања завршне ревизије (април 2023. године) није извршила уплату разлике средстава. Такође, Агенција се

³² Уплате GOPA Worldwide Consultants GmbH на основу закључених појединачних споразума са Агенцијом за кориштење IPA средстава (Multi-beneficiary Programme on Statistical Cooperation). Предмети споразума су обављање истраживања из различитих области које Агенција обавља у сарадњи са ентитетским заводима за статистику.

³³ Службени гласник БиХ, број 10/06

20.12.2022. године обратила Правобранилаштву БиХ везано за могућност наплате предметног износа од Владе Брчко дистрикта. Како смо информисани, још увијек није стигла повратна информација од Правобранилаштва БиХ.

9. ЗАПОШЉАВАЊЕ И СТАТУС ЗАПОСЛЕНИХ (АНГАЖОВАНИХ) ЛИЦА

У оквиру ове тачке наведени су налази у сегменту запошљавања (ангажмана лица) током 2022. године. Налази се односе на пензионисање запослених, распоређивање запослених и уговоре о дјелу.

9.1. Пензионисање запослених

Ревизорским поступцима смо утврдили да је једна руководећа државна службеница стекла законске услове за пензионисање везано за године живота у априлу 2022. године, али је наставила радити у Агенцији до краја 2022. године на основу прибављене сагласности Агенције за државну службу БиХ. Наиме, Агенција је у мају 2022. године затражила мишљење од Агенције за државну службу БиХ да наведено лице разријеши дужности са 31.12.2022. године, образлажући потребу продужења радног односа са недостатком људских ресурса, тренутним стањем у запошљавању, те због тога што је иста преузела одређене послове који су се по плану требали да се заврше до краја 2022. године. Агенција за државну службу БиХ је, у свом мишљењу од 26.5.2022. године, наведене разлоге оцијенила оправданим, те руководећу државну службеницу разријешила са 31.12.2022. године.

Обзиром да је у члану 50. став 1. тачка б. Закона о државној служби у институцијама БиХ³⁴ дефинисано да радни однос престаје када државни службеник наврши 65 година живота и најмање 20 година стажа осигурања или 40 година стажа осигурања независно од година живота, можемо да закључимо да је овакав начин пензионисања руководеће државне службенице у супротности с наведеном одредбом Закона о државној служби у институцијама БиХ.

ПРЕПОРУКА 6

Агенција је дужна досљедно примјењивати законске одредбе које регулишу пензионисање државних службеника у институцијама Босне и Херцеговине.

9.2. Распоређивање запослених

Поново смо констатовали како је у току 2022. године било 12 лица запослених у Агенцији која имају рјешење за једно радно мјесто, а стварно обављају послове другог радног мјеста у другој организационој јединици Агенције. Наведена лица немају рјешења од руководства Агенције о привременом распоређивању на друго радно мјесто. Образложење за наведено стање, према информацијама добивеним у Агенцији, је важећа систематизација радних мјеста која не одговара стварним потребама Агенције. Међутим,

³⁴ Службени гласник БиХ, број 12/02, 19/02, 8/03, 35/03, 4/04, 17/04, 26/04, 37/04, 48/05, 2/06, 50/08, 43/09, 8/10, 40/12 и 93/17

активности на изради нове систематизације трају дужи временски период и још увијек нису окончане.

ПРЕПОРУКА 7

Агенција је дужна успоставити рад у институцији на начин да запослени обављају послове у складу са рјешењем/уговором о раду, како је предвиђено Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста.

9.3. Уговори о дјелу

Издаци по основу уговора о дјелу у 2022. години су реализовани у нето износу од 79.399 КМ и већи су у односу на претходну годину за 12.283 КМ. Током 2022. године путем уговора о дјелу било је ангажовано укупно девет извршилаца. Од овога броја пет извршилаца је ангажовано на пословима одржавања чистоће, одржавања објекта и возача замјеника директорице јер радна мјеста нису систематизована важећим Правилником о унутрашњој организацији, уз мјесечну накнаду у распону од 500 КМ до 1.017 КМ. Њихов ангажман у континуитету је био присутан и претходних година. Анализом тестираних уговора о дјелу наведених лица смо уочили да у истим није дефинисана обавеза да се праве мјесечни извјештаји о обављеном послу које би потврдило овлашћено лице Агенције. Наведено за посљедицу може имати да се мјесечна накнада исплати, а да уговорени посао није извршен.

Такође, четири лица су, према расположивим информацијама, ангажоване на пословима статистике с тим да је један дио истих систематизован (послови међународне статистичке сарадње и послови статистичких истраживања), а други дио, по опису из уговора о дјелу, одговара пословима из надлежности Агенције. За ове послове су исплаћене мјесечне накнаде у распону од 999 КМ до 1.257 КМ.

Према члану 600. Закона о облигационим односима³⁵, уговором о дјелу посленик (предузимач, извођач радова) обавезује се да обави одређени посао, као што је израда или оправак неке ствари или извршење неког физичког или интелектуалног рада и сл., а наручилац се обавезује да му за то плати накнаду. Законом о државној служби у институцијама БиХ и Законом о раду у институцијама БиХ³⁶ прописан је начин пријема у радни однос државних службеника и запосленика, као и начин расписивања јавног огласа за попуњавање радних мјеста утврђених Правилником о унутрашњој организацији. Према наведеном, уговор о дјелу се потписује са физичким лицем за конкретан посао који представља „заокружену“ цјелину. Послови које обавља физичко лице ангажовано по основу уговора о дјелу не могу да буду послови који имају континуитет нити послови радног мјеста.

Дакле, ангажман по основу уговора о дјелу присутан је у дужем временском периоду, а за посљедицу има неусклађеност са прописима и нетранспарентно запошљавање.

³⁵ Службени лист СФРЈ, број 29/1978, 39/1985, 45/1989 - одлука УСЈ и 57/1989; Службени лист РБиХ, број 2/1992, 13/1993 и 13/1994; Службени гласник РС, број 17/93 и 3/96; Службене новине ФБиХ, број 29/2003 и 42/2011

³⁶ Службени гласник БиХ, број 26/04, 7/05, 48/05, 50/08, 60/10, 32/13, 93/17 и 59/22)

Сматрамо како ангажовање по уговорима о дјелу треба користити само у изузетним случајевима, за конкретне послове ограниченог временског трајања који се не могу сматрати пословима систематизованих радних мјеста у Агенцији.

Из донаторских средстава Владе Брчко дистрикта је на име уговора о дјелу исплаћен износ од 218.569 КМ углавном за ангажман анкетара из различитих области за које се проводе анкете. У току 2022. године је било ангажовано укупно 75 лица. Поред анкетара ангажована су два лица за одржавање базе података, ИТ експерт, лице за послове графичког дизајна и лице за послове науке и технологије. Већина тих лица су била ангажована у континуитету током 2022. године, али и претходних година.

ПРЕПОРУКА 8

Препоручујемо Агенцији да, сходно законским прописима који регулишу подручје облигационих односа, уговоре о дјелу закључује у изнимним и оправданим случајевима и то за конкретне послове који се јављају повремено.

10. ЈАВНЕ НАБАВКЕ

Агенција је донијела привремени План јавних набавки за 2022. годину, који је имао пет измјена и допуна обзиром да је у првој половини 2022. године било на снази привремено финансирање институција БиХ. Након усвајања Закона о буџету за 2022. годину, у јулу 2022. године донесен је План јавних набавки за 2022. годину који је имао седам измјена и допуна.

Према презентованим подацима³⁷, Агенција је у 2022. години провела 16 поступака јавних набавки³⁸. Од наведеног броја, Агенција је провела пет отворених поступака у вриједности од 475.176 КМ³⁹, осам конкурентских поступака у вриједности од 131.775 КМ, и три поступака у складу са Анексом II, у вриједности од 10.256 КМ. Агенција је путем директног споразума извршила набавке у вриједности од 93.887 КМ.

Након претходно проведених поступака, укупна вриједност закључених уговора (оквирних споразума) износила је 711.094 КМ (455.178 КМ из текућих издатака и 255.916 КМ из капиталних издатака).

Ревизијом појединачних процедура јавних набавки (и реализације уговора/оквирних споразума) утврђене су неправилности и недостаци како слиједи:

10.1. Набавка компјутерске опреме

Агенција је провела набавку рачунарске опреме (столни рачунари, лаптопи и принтер) путем отвореног поступка гдје је процијењена вриједност набавке била 68.376 КМ. Одлука о покретању поступка је донесена 22.7.2022. године, а Обавјештење о набавци је

³⁷ Подаци из табеларних прегледа сачињених за потребе ревизије.

³⁸ Напомињемо да наведени податак укључује четири поступка (један отворени и три конкурентска поступка) који су покренути у 2021. години, али су уговори/оквирни споразуми закључени почетком 2022. године. Од тога, два поступак су била предметном ревизије за 2021. годину.

³⁹ Сви износи у тачки 10. Јавне набавке су наведени без ПДВ-а.

објављено 7.10.2022. године на Порталу јавних набавки. Није нам презентовано истраживање тржишта. У току поступка је била жалба. Наиме, Агенција је супротно Законом о јавним набавкама БиХ тендерском документацијом захтијевала достављање гаранције за озбиљност понуде иако је процијењена вриједност набавке била испод 100.000 КМ. Жалба од стране потенцијалних понуђача је прихваћена и усвојен је захтјев жалитеља за надокнаду трошкова жалбеног поступка у износу 658 КМ. Измијењену тендерску документацију је преузело 14 потенцијалних понуђача. Пристигле су двије понуде за које је комисија оцијенила да испуњавају све тражене услове. Након проведене е-аукције, са најповољнијим понуђачем је 13.12.2022. године склопљен уговор у вриједности од 67.876 КМ. Уговором је дефинисано да је рок испоруке 60 дана од дана потписивања уговора обје стране и пријема наруџбенице Агенције. Наружбеница је издата 17.1.2023. године. Овакав начин постављања рокова испоруке, са везивањем и за дан потписивања уговора и за пријем наруџбенице, ствара дилему у погледу момента отпочињања рока испоруке и оставља могућност продужавања рокова уколико се наруџбеница шаље доста касније у односу на потписани уговор.

Обрасцем за цијену понуде из тендерске документације, предвиђено је да се поред цијене опреме, наведе само назив понуђеног модела опреме, без навођења основних и детаљних техничких карактеристика коју иста посједује. Надаље, техничка спецификација појединачних типова опреме садржи значајан број карактеристика које понуђена опрема треба да испуњава с тим да је у истој напоменуто да је понуђач дужан доставити технички лист од произвођача или каталога или извод из каталога из којег је видљиво да понуђена роба испуњава тражене техничке спецификације. Анализом техничке спецификације смо констатовали да је постављен услов по питању процесора (CPU) на начин да су побројане неке од карактеристика процесора, без навођења назива истог, уз кориштење израза „или еквивалент“ са упућивањем на benchmark веб страницу. Међутим, како није наведен назив процесора нејасно је у односу на који процесор потенцијални понуђени процесори треба да се пореде. Из наведеног закључујемо да техничком спецификацијом нису јасно одређени услови које понуђена опрема треба да задовољи.

Увидом у понуду⁴⁰ изабраног понуђача смо уочили да достављени каталог садржи податке о широком спектру карактеристика које различита понуђена опрема може у различитој комбинацији да посједује тако да није могуће на једноставан начин утврдити које карактеристике понуђени тип опреме стварно има. Међутим, суштинском анализом каталога, који је саставни дио понуде, смо утврдили да понуђена опрема у појединим сегментима техничке спецификације не задовољава услове тражене тендерском документацијом (нпр. тежина понуђеног типа лаптопа⁴¹, карактеристике процесора у погледу кеш меморије и броја језгри⁴², капацитет батерије⁴³ и сл.). Опрема је испоручена

⁴⁰ Образац за цијену понуде и каталог рачунара марке Леново.

⁴¹ Тежина понуђеног лаптопа за ставку 3. Пријеносни рачунар Тип 1 премашује захтијевану тендерском документацијом. Наиме, захтијевана је максимална тежина лаптопа до 1,5 кг, а према достављеној спецификацији лакши модел понуђеног лаптопа је тежине 1,61 кг.

⁴² Увидом у понуду изабраног понуђача уочено је да Intel i5 процесор за понуђену ставку под редним бојем 1. Столни рачунар-Тип 1 не задовољава тражене услове по питању кеш меморије (тражено 18 MB, а понуђени процесори према достављеној спецификацији имају максимално 12 MB), као и ставка под редним бројем 2. Столни рачунар-Тип 2 за Intel i3 процесор (тражено 12 MB, а понуђени процесори према достављеној спецификацији имају максимално 8 MB). Такође, код ставке под редним бројем 3. Пријеносни рачунар-Тип 1 понуђени процесор Intel i5 не задовољава тражене услове ни по броју језгри, а ни по траженој кеш меморији (тражено 10 језгри и 12 нити са 12 MB кеш меморије, а понуђени процесори према достављеној спецификацији имају максимално 4 језгре и 8 нити са 6 MB кеш меморије), као и код ставке 4. Пријеносни рачунар – Тип 2 за понуђени процесор Intel i7 (тражено 10 језгри и 12 нити са 12 MB кеш меморије, а понуђени процесори према достављеној спецификацији имају максимално 4 језгре и 8 нити са 8 MB кеш меморије).

⁴³ За ставку 3. и 4. (лаптопи) тражено је да батерија литијум полимерска има минимално 57Wh, а према каталогу понуђени лаптопи имају 45Wh.

16.2.2023. године, а комисија је записником о примопредаји опреме потврдила да је достављена опрема у складу са техничким спецификацијама. Уколико поредимо податке из достављеног каталога, и фактуре и отпремнице, можемо закључити да достављени столни рачунари и лаптопи не одговарају понуђеним, али су новије генерације. Није нам презентована документација о околностима и прихватању испоруке опреме другачије од понуђене, иако се ради о напредним моделима. Такође, смо уочили да један лаптоп (пријеносни рачунар Тип 2) не задовољава тражене услове утврђене техничком спецификацијом по питању RAM меморије (испоручен лаптоп са 8 GB, а тражено са минимално 16 GB RAM меморије).

ПРЕПОРУКА 9

Агенција је дужна евалуацију понуда и пријем робе вршити у складу са захтјевима траженим тендерском документацијом обзиром да се ради о условима које је сам уговорни орган поставио.

ПРЕПОРУКА 10

Агенција је дужна јасно дефинисати почетак рачунања рока испоруке примјењујући добру праксу у јавним набавкама по датом основу.

10.2. Набавка путничког моторног возила

На основу одлуке о покретању поступка јавне набавке службеног возила покренут је поступак набавке путем конкурентског захтјева чија је укупна планирана вриједност 34.188 KM. Приликом припремања тендерске документације Агенција је истражила тржиште у смислу да је прибавила информативне понуде од четири добављача који се баве продајом возила по критеријуму планиране вриједности набавке без дефинисаних техничких захтјева. Тендерску документацију је преузело 13 потенцијалних понуђача путем Портала јавних набавки. Достављена је једна понуда у вриједности од 34.187 KM с тим да је понуђено возило марке Škoda Octavia AMB 1.4. TSI DSG. Комисија је оцијенила да предметна понуда испуњава све услове тражене тендерском документацијом. Закључен је уговор, а рок за испоруку возила је био 30 дана од дана потписивања уговора.

Поступцима ревизије утврђено је да су тендерском документацијом дефинисане карактеристике које понуђено возило треба да испуњава на начин да је кориштен отворени интервал са доњим ограничењем у погледу минималног захтјева основних техничких карактеристика (димензије возила, снага мотора, запремина мотора и сл.). Међутим, нисмо добили прихватљиво образложење о сврсисходности и неопходности захтијевања минималне запремине пртљажника од 600 литара узимајући у обзир намјену односно употребу предметног возила. Такође, анализом тендерске документације смо уочили да Агенција није предвидјела да понуђач, поред обрасца са цијеном понуде у којем стоји да се наведу техничке карактеристике возила које се нуди, обавезно достави и званични каталог или брошуру произвођача којим се може доказати да понуђени тип и модел возила испуњава све тражене услове.

Агенција нам је, у току обављања ревизије, доставила линк на интернету са спецификацијом марке, типа и модела возила⁴⁴ које, поред понуђеног возила, може испунити све тражене техничке услове. Међутим, анализом исте смо утврдили да предметни модел возила има мању запремину пртљажника од захтијеване. Дакле, нисмо се могли увјерити да је предметна набавка проведена уз поштивање основних принципа Закона о јавним набавкама БиХ⁴⁵, а који се односе на активну и правичну конкуренцију.

ПРЕПОРУКА 11

Агенција је дужна приликом покретања набавке возила дефинисати техничке карактеристике траженог возила на начин да се обезбиједи активна и правична конкуренција.

10.3. Набавка штампања материјала

На основу одлуке о покретању поступка јавне набавке штампања редовних публикација анкетног, промотивног и протоколарног материјала покренут је поступак конкурентског захтјева чија је укупна планирана вриједност 23.077 КМ. Достављене су двије понуде чија је вриједност била већа у односу на планирану вриједност набавке за око 5.000 КМ (17%). Одржана је е-аукција, али није било надметања између понуђача. Вриједност закљученог оквирног споразума са најповољнијим понуђачем износи 28.2923 КМ.

Цијели предмет поступка набавке је окарактерисан као услуга мада исти поред услуга штампања редовних публикација и анкетног материјала, обухвата и набавку промотивног материјала са одштампаним логом Агенције, као и набавку протоколарног материјала (поклона) без одштампаног лога Агенције. Вриједност промотивног и протоколарног материјала је 15.465 КМ (55%) у односу на укупну вриједност понуде која је износила 28.293 КМ. Дакле, узимајући у обзир презентовану документацију можемо констатовати да се у конкретном случају ради о мјешовитој набавци роба и услуга које нису хомогеног карактера. Надаље, Агенција у предметној набавци није извршила подјелу на лотове у циљу правилног раздвајања сличних роба и услуга, што је за посљедицу имало онемогућавање приступа наведеној набавци веће групе понуђача који су специјализовани за различите предмете набавке.

ПРЕПОРУКА 12

Агенција треба набавку промотивног и протоколарног материјала одвојити од класичне услуге штампања јер је предметом обухваћена набавка поклона и одштампане робе, а не само услуга штампања.

10.4. Набавка лиценци за статистички софтвер

Агенција је привременим Планом јавних набавки за 2022. годину планирала покретање процедуре конкурентског поступка у фебруару 2022. године за продужење лиценце софтвера Blaise. BLAISE лиценца 4.8. софтвера се користе за рад у статистичким

⁴⁴ Volkswagen Passat 1.5 TSI 150hp Comfort 2019 Manual 4 doors specs

⁴⁵ Službeni glasnik BiH, broj 39/14 i 59/22

анкетним истраживањима Агенције. Планирана вриједност набавке је била 12.000 КМ са ПДВ-ом. Извршено је истраживање тржиште у фебруару 2022. године и утврђено да постоји прелиминарна конкурентност везано за понуђаче Blaise лиценце. Обзиром да су цијене понуда у истраживачкој фази биле знатно веће од цијене ексклузивног власника лиценци статистике Холандије, Агенција се одлучила да не покрене планирану процедуру јавне набавке због ограничених планираних средстава већ да набави исте директно од статистике Холандије за износ од 11.895 КМ. Фактура је испостављена у марту 2022. године и финансирана је из средстава „Остале донације“.

Агенција се, 21.10.2022. године, обратила Агенцији за јавне набавке БиХ везано за дилему око начина провођења набавке BLAISE лиценци. У свом одговору од 1.11.2022. године Агенција за јавне набавке БиХ, између осталог, наводи услове који се морају испунити да би се примијенио преговарачки поступак без објаве обавјештења и напоменула Агенцију да уговорна тијела одлучују о одабиру поступка јавне набавке која ће се примијенити. Анализом презентоване документације можемо констатовати да наведена набавка није изузета од примјене Закона о јавним набавкама БиХ. Потребно је узети у обзир и порески аспект набавке истих директно од добављача уз обезбјеђење примјене важећих прописа у БиХ.

ПРЕПОРУКА 13

Агенција је дужна набавку услуга продужења лиценци проводити у складу са Законом о јавним набавкама БиХ.

10.5. Набавка услуга сервисирања возила

Агенција је провела процедуру јавне набавке услуге сервисирања возила у вангарантном року путем конкурентског захтјева уз закључивање оквирног споразума на период од годину дана. Процијењена вриједност набавке је износила 10.256 КМ. Оквирни споразум је након проведене е-аукције закључен са најповољнијим понуђачем у вриједности од 5.043 КМ. Процесом ревизије је утврђено да је приликом закључивања оквирног споразума о пружању услуга за одржавања возила исти закључен на основу норма сата, а не на основу укупне понуде која би садржавала и материјал односно резервне дијелове. У тендерској документацији је само наведено да су понуђачи дужни доставити листу резервних дијелова за свако од наведених возила са цијенама и да ће се садржај лагер листе служити у случају појаве непредвиђеног кvara и потребе за непланираним резервним дијелом као референтни цјеновник дијелова за одабраног понуђача.

ПРЕПОРУКА 14

Агенција треба да проводи процедуре набавки код одржавања возила на основу укупне понуде која садржи, поред услуге, и материјал и резервне дијелове.

10.6. Набавка софтвера и консултантских услуга (ФУК)

У току 2022. године је проведена процедура набавке софтвера⁴⁶ за финансијско управљање и контролу финансиран у вриједности од 6.000 КМ. Образложено нам је да наведени софтвер служи за интерне потребе као база података финансијског управљања и контроле с тим да се наведени подаци не могу аутоматски преносити у модул за финансијско управљање и контролу у RIFC апликацији Централне хармонизацијске јединице Министарства финансија и трезора БиХ. Такође, исти добављач је изабран путем другог директног споразума да пружи консултантске услуге које обухватају едукацију и аудит мапе процеса и регистра ризика, у вриједности од 6.000 КМ.

Имајући у виду да Агенција већ има успостављене основне документе система финансијског управљања и контроле, као и чињенице да је за едукације и софтверска рјешења из области финансијског управљања надлежна Централна хармонизацијска јединица Министарства финансија и трезора БиХ, доводи се у питање оправданост набавке софтвера и консултантских услуга из области финансијског управљања и контроле у 2022. години иако су финансирани из средстава “Остале донације”. Такође, истичемо да је за успостављање и функционисање система финансијског управљања и контроле надлежно и одговорно руководство Агенције.

ПРЕПОРУКА 15

Агенција треба посветити дужну пажњу приликом планирања и исказивања потреба за набавкама имајући у виду сврсисходност истих.

10.7. Реализација уговора

Било је кашњење у испоруци ИТ опреме везано за уговор закључен 12.1.2022. године, а услуге пуштања у рад, у периоду обављања завршне ревизије (април 2023. године), нису окончане. Предметни уговор обухвата набавку хардверске опреме (сервери, системски софтвер и лиценце) и услуге инсталације, конфигурације и миграције података са система који се замјењује до продукцијског режима рада у вриједности од 180.008 КМ са ПДВ-ом. Наиме, рок за испоруку опреме је био три мјесеца од пријема наруџбе Агенције, а рок за извршење и имплементацију услуге је био три мјесеца од испоруке робе у просторије Агенције. Наружбеница је послана 15.2.2022. године. Агенција је Одлуком од 20.7.2022. године одобрила продужење рокова испоруке до 30.11.2022. године након прихватања захтјева и образложења добављача⁴⁷. Банкарска гаранцију за уредно извршење уговора продужена је до 13.3.2023. године. Добављач је испоручио опрему и лиценце⁴⁸ и испоставио фактуру 28.12.2022. године на износ од 167.723 КМ са ПДВ-ом.

⁴⁶ Електронска платформа за успостављање и управљање системом финансијског управљања и контроле

⁴⁷ Добављач у свом допису од 22.6.2022. године је навео да неће моћи испоручити предметну опрему у уговореним роковима због ниске доступности рачунарских компоненти на глобалном нивоу узроковане вишом силом и доставља изјаву произвођача опреме Lenovo (подружница Љубљана) и да тражи продужење рока до 30.11.2022. године. У е-маил кореспонденцији се наводи да је комплетан ланац испоруке роба на тржишту поремећен услјед пандемије и ратних збивања у Украјини.

⁴⁸ У прилогу су двије отпремнице од 14.11.2022. године за испоруку сервера и storage опреме, и од 6.1.2022. године за лиценце (мада у тексту документа стоји да су исте испоручене 19.11.2022. године). Фактура је запримљена 27.1.2023. године у Агенцију.

Рок за извршење и имплементацију услуге пуштања у рад је био три мјесеца од испоруке робе у просторије односно 14.2.2023. године уколико се посматра испорука опреме, односно 6.4.2023. године уколико се посматра испорука лиценци. Међутим, информисани смо да процес миграције података није окончан и да нису окончане услуге пуштања у рад у уговореном року. Агенција образлаже да су се морале обавити и одређене припремне радње од стране Агенције. Наведено доводи у питање начин планирања и утврђивања рокова Агенције за реализацију уговора приликом припреме тендерске документације. Чињеница је да су рокови испоруке и трајања уговора битан фактор код одлуке потенцијалног понуђача да се пријави на одређени поступак јавне набавке. Надаље, није нам презентована званична кореспонденција са добављачем којом се могу утврдити јасне околности кашњења, нити званично одобрење продужења рокова. У предметном уговору стоји уговорна казна да за сваки дан кашњења у испоруци и пуштања у рад опреме до којег је дошло кривицом добављача⁴⁹.

Дакле, у складу са наведеним можемо закључити да је било кашњење у реализацији уговора за набавку ИТ опреме и услуга пуштања у рад, да је гаранција за добро извршење уговора истекла прије него су окончане све уговорене обавезе, да се Агенција није придржавала рокова у погледу стварања претпоставки за даљу реализацију уговора, да за нова продужења рокова не постоји званични писмени захтјев добављача и одобрење Агенције, као и да Агенција није зарачунавала уговорне пенале.

ПРЕПОРУКА 16

Агенција треба посветити дужну пажњу приликом евалуације захтјева добављача за евентуалним продужењем рокова испоруке и реализације уговора у смислу његове оправданости.

11. ОСТАЛО

11.1. Судски спорови

Агенција је, у сарадњи са Правобранилаштвом БиХ укључена у рјешавање статуса имовине у којој Агенција користи дио простора (један спрат), а као носилац права располагања је уписан Федерални завод за статистику. Агенција је упутила жалбу на рјешење Службе за урбанизам Општине Стари Град Сарајево од 28.2.2020. године, којим је одбијен захтјев Агенције за проглашавање ништавним рјешења истог органа из 1998. године. Предмет је враћен на поновни поступак на основу рјешења Министарства комуналне привреде, инфраструктуре, просторног уређења, грађења и заштите околиша Кантона Сарајево из маја 2021. године.

⁴⁹ У уговору стоји: "Добављач се обавезује да уговорном органу на име уговорне казне плати 0,10% уговорене цијене с тим да укупна вриједност исте не може износити више од 5% од укупно уговорене вриједности опреме и услуге." Из тога произилази да за сваки дан кашњења реализације уговора Агенција може обрачунати 180 КМ по дану.

12. КОМЕНТАРИ НА НАЦРТ ИЗВЈЕШТАЈА

Агенција је у остављеном року доставила коментаре на Нацрт извјештаја о обављеној финансијској ревизији за 2022. годину. У достављеним коментарима Агенција је највећим дијелом потврдила наше налазе и дате препоруке с обзиром да су поновљене констатације које су нам презентоване током ревизије. Достављене коментаре нисмо могли прихватити јер нису достављене нове чињенице или докази који би утицали на промјену налаза и датих препорука. Детаљно објашњење разлога неприхватања коментара Агенције, дато је у одговору Канцеларије за ревизију који је достављен руководству Агенције уз коначан Извјештај о обављеној финансијској ревизији за 2022. годину. Сходно наведеном, овај Извјештај је неизмијењен у односу на Нацрт извјештаја о обављеној ревизији за 2022. годину.

Ревизију у Агенцији за 2022. годину обавили су: Фатима Механовић - виши ревизор за послове контроле квалитета финансијске ревизије (вођа тима), Наташа Тимотија – виши ревизор за послове контроле квалитета финансијске ревизије (члан тима) и Нерман Велић – самостални ревизор за ИТ ревизију (члан тима).

Одјељењем за развој, методологију и контролу квалитета финансијске ревизије је руководио Неџад Хајтић, који је у међувремену преузео функцију замјеника генералног ревизора Канцеларије за ревизију институција БиХ.

**Вођа тима за
финансијску ревизију**

мр.сц. Фатима Механовић, с.р.

**Руководилац Одјељења за
финансијску ревизију у функцији
контроле квалитета**

Сњежана Баштинац, с.р.

Број: 06-16-1-959/23

Прилози

Табела I - Преглед расхода буџета за 2022. годину

Табела II - Биланс стања на 31.12.2022. године

Табела III - Преглед прихода и примитака за 2022. годину

Изјава о одговорностима руководства

Преглед расхода буџета за 2022. годину

Агенција за статистику Босне и Херцеговине

Табела I

Опис	Одобрени буџет	Усклађивања буџета	Укупни буџет	Извршење буџета	Проценат (5/4*100)
1	2	3	4 (2+3)	5	6
1. Текући издаци	4.968.000	21.588	4.989.588	4.623.712	93
Бруто плате и накнаде	3.847.000	-58.412	3.788.588	3.520.184	93
Накнаде трошкова запослених	425.000	50.000	475.000	471.205	99
Путни трошкови	90.000	0	90.000	89.108	99
Издаци телефонских и поштанских услуга	55.000	0	55.000	40.757	74
Издаци за енергију и комуналне услуге	85.000	0	85.000	74.089	87
Набавка материјала	50.000	0	50.000	32.181	64
Издаци за усл. превоза и горива	30.000	0	30.000	29.246	97
Унајмљивање имовине и опреме	215.000	0	215.000	212.509	99
Издаци за текуће одржавање	65.000	0	65.000	32.160	49
Издаци за осигурање	6.000	0	6.000	2.429	40
Уговорене и друге посебе услуге	100.000	30.000	130.000	119.844	92
2. Капитални издаци	20.000	40.000	60.000	59.999	100
Набавка земљишта	0	0	0	0	0
Набавка грађевина	0	0	0	0	0
Набавка опреме	20.000	40.000	60.000	59.999	100
Набавка осталих сталних средстава	0	0	0	0	0
Реконструкција и инвестиционо одржавање	0	0	0	0	0
3. Текући грантови	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
4. Буџет-непосредна потрошња (1+2+3)	4.988.000	61.588	5.049.588	4.683.711	93
5. Вишегодишња капитална улагања	0	117.573	117.573	0	0
"Попис становништва, домаћинства и станова у БиХ 2013.год."	0	117.573	117.573	0	0
6. Новчане донације	200.000	1.008.794	1.208.794	573.756	47
Остале донације-0402070	0	586.112	586.112	311.174	53
Проширени ХБС-0402100	0	12.404	12.404	0	0
Донација Владе БД-0402130	200.000	405.957	605.957	259.310	43
Анкета о образовању одраслих-0402210	0	3.371	3.371	3.272	97
Хемикалије и отпад -0402220	0	951	951	0	0
7. Програми посебне намјене	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
8. Укупно буџет (4+5+6+7)	5.188.000	1.187.955	6.375.955	5.257.467	82

Руководство је Преглед расхода буџета по економским категоријама одобрило 22.2.2023. године.

Директорица:
Весна Ђуџић

Биланс стања на 31.12.2022. године

Агенција за статистику Босне и Херцеговине

Табела II

Опис	31.12.2022.	31.12.2021.	Проценат (2/3*100)
1	2	3	4
1. Готовина, крат. потраживања, разграничења и залихе	97.607	0	
Новчана средства	0	0	
Краткорочна потраживања	3.370	0	
Краткорочни пласмани	0	0	
Интерни финансијски односи	94.237	0	
Залихе	0	0	
Краткорочна разграничења	0	0	
2. Стална средства	434.193	330.917	131
Стална средства	3.407.198	3.323.603	103
Исправка вриједности	2.973.006	2.992.687	99
Неотписана вриједност сталних средстава	434.193	330.917	131
Дугорочни пласмани	0	0	0
Дугорочна разграничења	0	0	0
УКУПНО АКТИВА (1+2)	531.799	330.917	161
3. Краткорочне обавезе и разграничења	858.225	383.418	224
Краткорочне текуће обавезе	307.827	78.647	391
Краткорочни кредити и зајмови	0	0	0
Обавезе према запосленима	436.161	304.771	143
Интерни финансијски односи	0	0	
Краткорочна разграничења	114.237	0	
4. Дугорочне обавезе и разграничења	0	0	
Дугорочни кредити и зајмови	0	0	
Остале дугорочне обавезе	0	0	
Дугорочна разграничења	0	0	
5. Извори средстава	434.193	330.917	131
Извори средстава	434.193	330.917	131
Остали извори средстава	0	0	
Нераспоређени вишак прихода/расхода	0	0	
УКУПНО ПАСИВА (3+4+5)	1.292.417	714.334	181

Напомена: Правилником о финансијском извјештавању институција Босне и Херцеговине, чл.10. став 4., напоменуто је да биланс стања буџетских корисника **неће бити уравнотежен** (актива једнака пасиви) због програмски успостављеног система Главне књиге, док ће биланс стања који ради Министарство финансија и трезора на нивоу Буџета институција Босне и Херцеговине за текућу годину бити уравнотежен.

Руководство је Биланс стања одобрило 22.2.2023. године

Директорица:
Весна Ђуџић

Преглед прихода и примитака за 2022. годину

Агенција за статистику Босне и Херцеговине

Табела III

Опис	Планирани износ	Измјене и допуне	Укупно планирани износ	Остварени износ	Проценат (5/4*100)
1	2	3	4 (2+3)	5	6
1. Непорезни приходи	0	0	0	2.996	
Приходи од подузетничких активности и имовине и приходи од позитивних курсних разлика	0	0	0	0	
Накнаде и таксе и приходи од пружања јавних услуга	0	0	0	2.996	
Новчане казне (непореске природе)	0	0	0	0	
2. Текући трансфери и донације	200.000	0	200.000	422.867	211
Примљени текући трансфери од иностраних влада и међународних организација - донације из иностранства	0	0	0	222.867	
Примљени текући трансфери од осталих нивоа власти	200.000	0	200.000	200.000	100
Домаће донације		0	0	0	
3. Капитални примици	0	0	0	11.588	
Капитални примици од продаје сталних средстава	0	0	0	11.588	
Примици од финансијске имовине	0	0	0	0	
Примици од дугорочног задуживања	0	0	0	0	
Примици од краткорочног задуживања	0	0	0	0	
4. Укупни приходи и примици (1+2+3)	200.000	0	200.000	437.451	219

Руководство је Преглед прихода и примитака по економским категоријама одобрило 22.2.2023. године

Директорица:
Весна Ћуџић

Изјава о одговорностима руководства

Међународни стандард врховних ревизионих институција (ISSAI 2580) предвиђа да ревизор треба да добије одговарајућу изјаву од руководства институције као доказ да руководство признаје своју одговорност за објективно приказивање финансијских извјештаја сагласно мјеродавном оквиру финансијског извјештавања, те да је одобрило финансијске извјештаје.

Руководство Агенције за статистику Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Агенција) дужно је да обезбиди да финансијски извјештаји за 2022. годину буду израђени у складу са Законом о финансирању институција Босне и Херцеговине (Службени гласник БиХ, број 61/04, 49/09, 42/12, 87/12, 32/13 и 38/22), Правилником о финансијском извјештавању институција Босне и Херцеговине (Службени гласник БиХ, број 25/15 и 91/17) и Правилником о рачуноводству са рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција Босне и Херцеговине (протокол Министарства финансија и трезора Босне и Херцеговине, број 01-08-02-1-1515-1/15 од 4.2.2015. године). Руководство је такође обавезно да поступа у складу са Законом о буџету институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2022. годину (Службени гласник БиХ, број 42/22) и пратећим упутствима, објашњењима и смјерницама које доноси Министарство финансија и трезора Босне и Херцеговине, као и осталим законима у Босни и Херцеговини, тако да финансијски извјештаји дају фер и истинит приказ финансијског стања Агенције.

При састављању таквих финансијских извјештаја одговорности руководства обухватају гаранције:

- да је осмишљен и да се примјењује и одржава систем интерних контрола који је релевантан за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја и усклађеност са законима и другим прописима;
- да финансијски извјештаји не садрже материјално значајне погрешне исказе;
- да финансијски извјештаји садрже све релевантне податке и анализе извршења буџета, као и податке о систему интерних контрола и реализацији препорука ревизије;
- да се у пословању примјењују важећи законски и други релевантни прописи.

Руководство је такође одговорно за чување имовине и ресурса од губитака, па стога и за предузимање одговарајућих мјера да би се спријечиле и откриле проневијере и остале незаконитости.

Датум, 22.2.2023. године

Директорица

Весна Ђужић